SATELLITTREGNSKAP FOR FRIVILLIG SEKTOR

FRIVILLIGHETNORGE

Stortinget har vedtatt at det skal utarbeides et satellittregnskap for frivillig sektor. Hva er et satellittregnskap, og hvorfor er det viktig for frivilligheten?

HVORFOR SATELLITTREGNSKAP?

Frivilligheten blir nesten usynlig i nasjonale regnskaper, på tross av at frivillig sektor bidrar med store verdier til samfunnet både økonomisk og sosialt.

I FNs mal for nasjonalregnskap fra 1993 er ikke sektoren definert som en egen kategori. I tillegg blir den delen av frivillig sektors innsats som ikke innebærer kjøp eller salg av varer og tjenester (som for eksempel frivillig arbeid) helt borte under dette systemet.

Slikt ubetalt arbeid ses ikke på som produksjon i nasjonalregnskapet, selv om det brukes til å utføre viktige oppgaver som det ville kostet enorme summer å erstatte med betalt arbeid. Kort sagt blir ikke frivillig sektors bidrag belyst godt nok.

HVA ER ET SATELLITTREGNSKAP?

For enkelte deler av økonomien, som turisme, miljø og frivillighet, kan det være hensiktsmessig å utarbeide såkalte satellittregnskaper.

Dette er et regnskap som bygger på nasjonalregnskapets begreper og tall, men foretar spesielle tilpasninger eller inndelinger for å belyse et område mer inngående enn det ordinære regnskapet. Slik får man beskrevet den økonomiske effekten av en sektor på en måte som er sammenlignbar med andre deler av økonomien.

Frivilligheten er en unik del av økonomien, og tilfører samfunnet verdier på en måte som gjør det nødvendig å behandle den separat. FNs statistikkdivisjon, i samarbeid med forskere på Johns Hopkins-universitetet i USA, har utarbeidet en mal for hvordan et slikt regnskap kan lages.

Resultatet av deres arbeid er *Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Accounts* – en detaljert håndbok for hvordan man skal gå frem for å beregne frivillig sektors økonomiske bidrag på en måte som passer inn i det standardiserte systemet for nasjonalregnskap. Hittil har 27 land i tillegg til Norge påtatt seg å utarbeide et regnskap etter denne malen.

HVORDAN VIL ET SATELLITTREGNSKAP VÆRE NYTTIG?

Med et satellittregnskapet vil verdien av frivillig sektors bidrag til samfunnet bli tydeliggjort.

Innføringen vil i tillegg føre til at det blir:

- Lettere å sammenlikne frivilligheten på tvers av landegrenser.
- Mulig å følge frivillighetens utvikling år for år og fange opp viktige trender og utviklingstrekk.
- Enklere å finne frem til informasjon om hva som er hensiktsmessige tiltak for å styrke sivilsamfunnet.

Kort sagt vil det bli enklere for organisasjonene som ønsker å påvirke beslutningstagere og skape bedre rammebetingelser for frivillig sektor, lettere for forskere som ønsker å studere sektoren, og lettere for politikere som ønsker å utarbeide en mer effektiv og målrettet frivillighetspolitikk.

Bedre informasjon vil tjene alle, og hjelpe oss til å bevare og videreutvikle en sterk, bærekraftig og uavhengig frivillighet.

HVA VIL KOMME FREM?

Ved innføringen av frivillighetsregisteret og utarbeidelsen av et satellittregnskap for frivillig sektor vil man kunne få en bedre oversikt over:

- Antall frivillige organisasjoner, og hvilke kategorier de tilhører
- Omfanget av betalt og ubetalt arbeidskraft
- Verdiskapning i frivillig sektor
- Verdien av frivillige bidrag
- Samlede utgifter
- Samlede inntekter og hvor de kommer fra (for eksempel medlemskontingenter, statlige bidrag, private gaver)

Metoder og beregninger som brukes for å komme frem til svarene vil være de samme i alle land der FNs retningslinjer følges, og dermed vil resultater bli sammenliknbare på tvers av landegrenser.

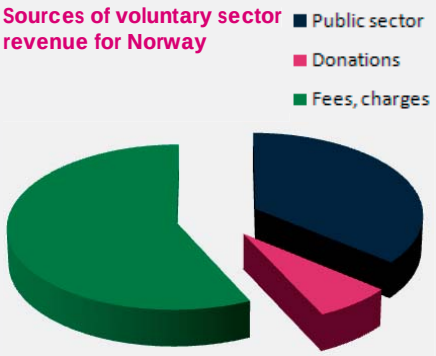

Statistikk om frivillig sektors inntektskilder vil være en del av et satelittregnskap.

MER INFORMASJON

For en analyse av implementeringen av satellittregnskapet i andre land, se *"Measuring Civil Society and Volunteering. Initial Findings from Implementation of the UN Handbook on Nonprofit Institutions"*.
Selve håndboken *"Handbook on Non-profit Institutions in the System of National Accounts"* kan lokaliseres på http://unstats.un.org/unsd/publication/SeriesF/SeriesF_91E.pdf

Frivillighet Norge • Storgt 10B, 0155 Oslo • www.frivillighetnorge.no • post@frivillighetnorge.no • Tel: 21 56 76 50 • Faks: 21 56 76 51